



Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 50/19
Luxemburg, 11 aprilie 2019

Hotărârea în cauza C-254/18
Syndicat des cadres de la sécurité intérieure/Premier ministre, ministre de
l'Intérieur și ministre de l'Action et des Comptes publics

O reglementare națională poate să prevadă, pentru calcularea timpului mediu de lucru săptămânal, perioade de referință care încep și se termină la date calendaristice fixe

O asemenea reglementare trebuie să cuprindă însă mecanisme care permit să se asigure că timpul mediu de lucru maxim săptămânal de 48 de ore este respectat în fiecare perioadă de șase luni care se suprapune peste două perioade de referință fixe succesive

Un litigiu a intervenit între Syndicat des cadres de la sécurité intérieure, pe de o parte, și autoritățile franceze, pe de altă parte, în legătură cu perioada de referință utilizată pentru calcularea timpului mediu de lucru săptămânal al funcționarilor activi ai serviciilor din cadrul poliției naționale.

Decretul francez aplicabil acestor funcționari¹ prevede că timpul de lucru săptămânal, pentru fiecare perioadă de șapte zile, inclusiv orele suplimentare, nu poate depăși în medie 48 de ore pe perioada unui semestru al anului calendaristic.

La 28 martie 2017, Syndicat des cadres de la sécurité intérieure a introdus o cerere la Conseil d'État (Consiliul de Stat, Franța) prin care a solicitat anularea acestei dispoziții. Acesta susține că, prin faptul că a reținut, pentru calcularea timpului mediu de lucru săptămânal, o perioadă de referință exprimată în semestre ale anului calendaristic (perioadă de referință fixă), iar nu o perioadă de șase luni ale cărei început și sfârșit s-ar modifica în funcție de trecerea timpului (perioadă de referință variabilă), dispoziția sus-citată ar încălca normele stabilite de Directiva privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru², în special derogarea în temeiul căreia statele membre pot extinde perioada de referință până la șase luni.

Conseil d'État solicită Curții să stabilească dacă dispozițiile directivei se opun reglementării franceze care prevede, pentru calcularea timpului mediu de lucru săptămânal, perioade de referință care încep și se termină la date calendaristice fixe, iar nu perioade de referință definite pe o bază variabilă.

Prin hotărârea pronunțată astăzi, Curtea constată, referitor în special la lipsa unei mențiuni în directivă cu privire la acest aspect, că **statele membre sunt libere să stabilească perioadele de referință potrivit metodei alese de ele, cu condiția ca obiectivele urmărite de această directivă să fie respectate.**

Curtea amintește că obiectivul directivei este să garanteze o protecție superioară a securității și a sănătății lucrătorilor, prevăzând printre altele, o limită maximă a timpului mediu de lucru săptămânal. Această limită maximă constituie o normă de drept social al Uniunii de o importanță deosebită, de care trebuie să beneficieze fiecare lucrător ca cerință minimă destinată să asigure protecția securității și a sănătății sale. Curtea arată că perioadele de referință fixe și variabile sunt conforme, în sine, cu obiectivul menționat al Directivei 2003/88, în măsura în care permit să se

¹ Decretul nr. 2002-1279 din 23 octombrie 2002 privind derogările de la garanțiile minime privind timpul de lucru și de repaus aplicabile personalului poliției naționale (JORF din 25 octombrie 2002, p. 17681), astfel cum a fost modificat prin Decretul nr. 2017-109 din 30 ianuarie 2017 (JORF din 31 ianuarie 2017).

² Directiva 2003/88/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 noiembrie 2003 privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru (JO 2003, L 299, p. 9, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 3).

verifice că lucrătorul nu lucrează mai mult de 48 de ore în medie pe săptămână pe toată durata perioadei în cauză și că imperativele legate de sănătatea și de securitatea sa sunt astfel respectate. În acest sens, este irelevant faptul că începutul și sfârșitul perioadei de referință sunt stabilite în funcție de date fixe calendaristice sau în funcție de trecerea timpului.

Curtea precizează însă că incidența unor perioade de referință fixe asupra securității și sănătății lucrătorilor depinde de ansamblul împrejurărilor relevante, cum ar fi natura muncii și condițiile acesteia, precum și, în special, timpul de lucru maxim săptămânal și durata perioadei de referință reținute de către un stat membru. În această privință, Curtea arată că perioadele de referință fixe, spre deosebire de perioadele de referință variabile, pot să genereze situații în care obiectivul de protecție a sănătății și a securității lucrătorilor ar putea să nu fie atins. Astfel, metoda perioadei de referință fixe poate conduce un angajator să impună lucrătorului să efectueze fără întrerupere un timp de lucru intens, în două perioade de referință fixe succesive, și să îl facă astfel să depășească, în medie, limita maximă de lucru săptămânal pe o perioadă care, întrucât se suprapune peste aceste două perioade fixe, ar corespunde unei perioade de referință variabile de aceeași durată.

În consecință, deși perioadele de referință fixe și variabile, considerate izolat, sunt, în sine, conforme cu obiectivul de protecție a sănătății și a securității lucrătorilor, combinarea a două perioade de referință fixe succesive poate, în funcție de timpul de lucru maxim săptămânal și de durata perioadei de referință reținute de statul membru în cauză, să conducă la apariția unor situații în care acest obiectiv este susceptibil să fie compromis, chiar dacă perioadele de repaus prevăzute de directivă ar fi respectate.

Curtea concluzionează că utilizarea unor perioade de referință fixe trebuie să fie însoțită de mecanisme care permit să se asigure respectarea timpului mediu de lucru maxim săptămânal de 48 de ore în fiecare perioadă de șase luni care se suprapune peste două perioade de referință fixe succesive. Aceasta adaugă că revine instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă reglementarea națională a prevăzut mecanisme care permit să se asigure o asemenea respectare.

Curtea consideră la final că o reglementare națională poate să prevadă, pentru calcularea timpului mediu de lucru săptămânal, perioade de referință care încep și se termină la date calendaristice fixe, cu condiția ca aceasta să cuprindă mecanisme care permit să se asigure că timpul mediu de lucru maxim săptămânal de 48 de ore este respectat în fiecare perioadă de șase luni care se suprapune peste două perioade de referință fixe succesive.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293